

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 27.3.2014
SWD(2014) 102 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

bij

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/41/EG betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

IORP II

{ COM(2014) 167 final }

{ SWD(2014) 103 final }

{ SWD(2014) 104 final }

1. INLEIDING

De pensioensystemen in heel de Europese Unie (EU) moeten zich aanpassen om voor toereikende, veilige en duurzame pensioenen te zorgen. Ook de eengemaakte markt kan op beslissende wijze hiertoe bijdragen. In het witboek over pensioenen wordt aangekondigd: *“De Commissie zal in 2012 een wetgevingsvoorstel indienen om [Richtlijn 2003/41/EG betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening] te herzien”*. Instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's) zijn net als andere financiële instellingen een integrerend deel van de eengemaakte markt.

Richtlijn 2003/41/EG was een eerste stap op weg naar een eengemaakte markt. Tien jaar na de aanneming ervan moet de richtlijn worden herzien om vijf redenen. In de eerste plaats blijven prudentiële belemmeringen bestaan die het voor werkgevers duurder maken om zich in andere lidstaten bij toegezegdepremieregelingen aan te sluiten. In de tweede plaats is het aantal Europeanen dat afhangt van beschikbarepremieregelingen, waarmee de risico's van de IBPV's en werkgevers naar de particulieren verschuiven, significant gestegen. In de derde plaats heeft de recente financiële en economische crisis aangetoond dat de huidige minimumniveaus van bescherming voor de deelnemers aan een regeling en pensioengerechtigden moet worden verbeterd. In de vierde plaats ontvangen particulieren niet op een begrijpelijke wijze essentiële informatie, waardoor zij niet goed geïnformeerd beslissingen over hun pensioenfinanciering kunnen nemen. In de vijfde plaats volstaan de toezichtsbevoegdheden niet om ervoor te zorgen dat de IBPV's aan de governance- en transparantievereisten voldoen.

Het is belangrijk nu remediërende actie te ondernemen om de microprudentiële regelgeving van de EU voor IBPV's te versterken aangezien het verbeteren van het rendement van de bedrijfspensioenfondsen veel tijd kan vergen. Niet optreden nu zou tot gemiste mogelijkheden in termen van kostenbesparingen en beleggingsopbrengsten, en ontoereikende financiële planning door miljoenen Europeanen leiden. Het zou er ook toe leiden dat de last voor de jonge generaties onevenredig wordt verhoogd en de solidariteit tussen de generaties wordt ondermijnd.

In dit voorstel wordt de invoering van nieuwe solvabiliteitsregels voor IBPV's buiten beschouwing gelaten. Dit besluit is genomen naar aanleiding van de grote bezorgdheid die de belanghebbenden tijdens de publieksraadplegingen hebben geuit en op basis van de resultaten van de kwantitatieve impactstudie (Quantitative Impact Study, "QIS") van de EIOPA in juli 2013. De diensten van de Commissie zullen met steun van de EIOPA de kwestie opnieuw onderzoeken zodra meer volledige gegevens beschikbaar zijn.

2. PROBLEEMOMSCHRIJVING

De Commissie heeft de volgende vier belangrijke kwesties vastgesteld: 1) complexiteit van grensoverschrijdende activiteit, 2) vereisten inzake governance en risicobeheer; 3) communicatie met deelnemers; en 4) toezichtsbevoegdheden.

2.1. Prudentiële belemmeringen die de ontwikkeling van grensoverschrijdende IBPV's beperken

De ervaring van de werkgevers, de IBPV's en toezichthouders de afgelopen jaren heeft duidelijk aangetoond dat er belangrijke prudentiële belemmeringen blijven bestaan die de grensoverschrijdende bedrijfsactiviteiten van IBPV's beperken. In de eerste plaats zijn er bijkomende prudentiële vereisten voor grensoverschrijdende activiteiten, met name de volgende: i. de richtlijn legt wanneer het gaat om grensoverschrijdend opererende IBPV's de discretionaire bevoegdheid om bijkomende beleggingsregels op te leggen bij de toezichthouder van de lidstaat van ontvangst; en ii. alleen grensoverschrijdende pensioenregelingen moeten te allen tijde volledig gefinancierd zijn.

In de tweede plaats zijn verschillende definities en procedures voor grensoverschrijdende activiteiten onduidelijk, met name de volgende: i. er bestaat geen duidelijke omschrijving van grensoverschrijdende activiteiten; ii. vlotte overdrachten van pensioenregelingen van de ene IBPV naar een andere IBPV die in een andere lidstaat gevestigd is, zijn niet verzekerd; en iii. het toepassingsgebied van de in de lidstaten van herkomst toepasselijke prudentiële voorschriften is onduidelijk.

2.2. De vereisten inzake governance en risicobeheer zijn niet uitgebreid genoeg

Directe faillissementen van IBPV's worden zelden waargenomen. IBPV's gaan echter, indirect, wel degelijk failliet, en er zijn verschillende aanwijzingen dat deze faillissementen worden veroorzaakt door tekortkomingen in de praktijken op het stuk van governance en risicobeheer van IBPV's. Dit veroorzaakt drie problemen:

Allereerst zijn er bij de IBPV's misschien geen geschikte governancefuncties operationeel. Het gaat daarbij met name om de interne audit- en risicobeheerfuncties, alsook de actuariële functies voor toegezegde-uitkeringsregelingen. De taken en activiteiten van deze functies zijn ook niet voldoende omschreven. Bijgevolg bestaan deze functies niet binnen de IBPV's of neemt niet-gekwalificeerd personeel sleutelposities in de bestuursstructuur van de IBPV's in. Bovendien kan een belangenconflict ontstaan omdat de functies misschien door een IBPV en hun bijdragende instelling worden gedeeld.

In de tweede plaats benaderen IBPV's hun eigen risicobeoordeling misschien niet systematisch en integreren zij het risicobeheersysteem misschien niet volledig in het besluitvormingsproces van de IBPV. Een algemeen gebrek aan een brede aanpak van het risicobeheer van financiële instellingen in de EU is tijdens de recente financiële crisis gebleken.

In de derde plaats gebruiken IBPV's niet noodzakelijk een bewaarder om de veiligheid van hun activa te verzekeren.

2.3. De deelnemers ontvangen geen bevattelijke informatie over pensioenen

Particulieren moeten goed zijn toegerust om met kennis van zaken beslissingen te nemen over pensioensparen, maar er zijn meerdere sterke aanwijzingen van onhoudbare informatie-inefficiëntie, hetgeen tot de conclusie leidt dat de deelnemers en de pensioengerechtigden niet goed op de hoogte zijn van de ontwikkelingen die een negatief effect op hun pensioenuitkeringen kunnen hebben. Voorbeelden zijn verminderingen van opgebouwde pensioenrechten, significante

kosten en lasten, onvoldoende kennis van burgers over hun financiële situatie in het algemeen en met name over het feit dat zij doorgaans niet voldoende sparen voor hun pensioen.

2.4. Er zijn tekortkomingen op het stuk van de toezichtsbevoegdheden

Effectief prudentieel toezicht vereist toereikende bevoegdheden voor de nationale toezichthoudende autoriteiten om hun functie van monitoring van de gezondheid van IBPV's uit te voeren. In de loop van de raadplegingen over dit voorstel zijn drie problemen inzake toezichtsbevoegdheden vastgesteld.

Allereerst kunnen de IBPV's de prudentiële normen omzeilen door middel van ketenoutsourcing, d.w.z. derde-dienstverleners die activiteiten aan onderaannemers overdragen. In de tweede plaats zijn niet alle toezichthoudende autoriteiten bevoegd tot het ontwikkelen van de noodzakelijke instrumenten om de financiële situatie van IBPV's aan een stresstest te onderwerpen. In de derde plaats kunnen de toezichthouders bijkomende bevoegdheden nodig hebben om effectief toezicht te houden op alle nieuwe governance- en transparantievereisten die door dit voorstel worden ingevoerd.

3. SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

Hoewel de IBPV's momenteel alleen in enkele lidstaten belangrijke pensioenfinancieringsvehikels zijn, is er in de toekomst ruimte voor verdere uitbreiding in andere lidstaten. De lidstaten hebben de pensioenuitkeringen van de staatspensioenen verminderd en sommige lidstaten verminderen deze verder. Als gevolg hiervan zal voor een toereikende vervangingsgraad voor de Europese burgers extra pensioeninkomen uit bedrijfs- en persoonlijke pensioenvoorziening vereist zijn. In veel lidstaten zullen de komende decennia de particuliere pensioenen dus naar verwachting voor een groter deel van het pensioeninkomen moeten zorgen. Bovendien winnen toegezegdepremieregelingen aan belang en zouden zij in een grensoverschrijdende context in toenemende mate in gebruik kunnen komen omdat in vergelijking met toegezegde-uitkeringsregelingen eenvoudiger producten zijn.

Op grond van artikel 4 VWEU moet het EU-optreden voor de voltooiing van de interne markt worden beoordeeld in het licht van het subsidiariteitsbeginsel in artikel 5, lid 3, VWE. Een optreden op EU-niveau kan substantieel waarde toevoegen omdat een optreden door de lidstaten alleen: i. de belemmeringen voor grensoverschrijdende activiteiten niet zal opheffen; ii. niet voor een hoger EU-wijd minimumniveau van consumentenbescherming zorgt; iii. geen rekening houdt met positieve externaliteiten als gevolg van schaalvoordelen, risicodiversificatie en innovatie die inherent zijn aan grensoverschrijdende activiteiten; iv. regelgevingsarbitrage tussen financiële dienstverleningssectoren niet vermijdt; v. regelgevingsarbitrage tussen de lidstaten niet vermijdt; en vi. niet met de belangen van grensoverschrijdende werknemers rekening houdt.

Onder het voorgestelde optreden blijven de lidstaten volledig verantwoordelijk voor de organisatie van hun pensioensystemen alsook voor de beslissing over de rol van elk van de drie pensioenpijlers in de afzonderlijke lidstaten. Met de herziening komt dit voorrecht niet op de helling. Evenmin heeft de herziening betrekking op vraagstukken van de nationale sociale en arbeids-, fiscale of verbintenissenwetgeving.

Het voorstel houdt rekening met het **beginsel van evenredigheid**, als verankerd in artikel 5, lid 4, VEU, dat volstaat om de doelstellingen te bereiken en gaat niet verder dan wat daartoe noodzakelijk is. De geselecteerde beleidsopties streven het juiste evenwicht na tussen het algemeen belang, de bescherming van de IBPV-deelnemers en -begunstigden, alsook de kosten voor IBPV's, bijdragende instellingen en toezichthouders. Hoewel IBPV's geen kmo's zijn - veel IBPV's voldoen wel qua personeelssterkte, maar niet qua drempels voor jaaromzet en/of jaarbalans aan de kmo-criteria – is het belangrijk dat de regelgeving goed rekening houdt met de aard van hun activiteiten en het feit dat de omvang en de complexiteit van de activiteiten van IBPV's in het algemeen kleiner zijn dan die van andere financiële instellingen. De beoogde vereisten zijn zorgvuldig onderzocht, opgesteld als minimumnormen en toegesneden op de specificiteit van IBPV's.

Het voorgenomen optreden houdt bij elk van de operationele doelstellingen op de volgende wijze rekening met het evenredigheidsbeginsel: i. governancefuncties zijn beperkt tot die welke essentieel zijn voor IBPV's; ii. de documentatie van de beoordeling van het eigen risico is gestroomlijnd volgens de specificiteit van de IBPV's; iii. de verplichte aanwijzing van een bewaarder is beperkt tot de toegezegdepremieregelingen; iv. de pensioenuitkeringenstaat is beperkt tot twee bladzijden, bevat alleen essentiële informatie en verhindert niet dat IBPV's op andere manieren informatie verstrekken naargelang van nationale vereisten en hun eigen communicatiestijl; v. de nieuwe toezichtsbevoegdheden worden alleen verleend voor zover zij noodzakelijk zijn om effectief toezicht te houden op de activiteiten van de IBPV's; vi. de toezichtsrapportage is niet geharmoniseerd om de verschillende nationale toezichtsbenaderingen te respecteren; en vii. de opheffing van prudentiële belemmeringen voor grensoverschrijdende IBPV's is beperkt tot die welke voor de stakeholders het meest problematisch waren.

4. DOELSTELLINGEN

4.1. Algemene doelstelling

De algemene doelstelling van dit voorstel is de ontwikkeling van het bedrijfspensioensparen te vergemakkelijken. Dit is in overeenstemming met het witboek van de Commissie van 2012 "*Een agenda voor adequate, veilige en duurzame pensioenen*" waarin een reeks van 20 initiatieven wordt aangekondigd om de lidstaten te helpen een beter evenwicht tot stand te brengen tussen de tijd die aan werken en de tijd die aan het pensioen wordt besteed en aanvullend particulier pensioensparen te ontwikkelen. In het witboek wordt gesteld dat door de herziening van de richtlijn de bedrijfspensioenvoorziening efficiënter en veiliger zou worden. Daardoor zou een doorslaggevende bijdrage aan de toereikendheid en duurzaamheid van de pensioenen worden geleverd. In zijn resolutie van 21 mei 2013 stelt het Europees Parlement dat dit voorstel de prudentiële normen voor governance en risicobeheer en transparante informatieverstrekking moet versterken.

4.2. Specifieke doelstellingen

Een grotere rol van het bedrijfspensioensparen vereist een betere toegang tot aanvullende regelingen, met inbegrip van grensoverschrijdende regelingen. Bevorderlijk hiervoor is dat werkgevers effectief in aanvullend particulier pensioensparen kunnen voorzien en dat de mensen erop vertrouwen dat de pensioenregelingen hun beloftes zullen waarmaken. Dienovereenkomstig heeft dit voorstel – dat gericht is op het verder bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten en het verhogen van de veiligheid door het verbeteren van de bescherming van de deelnemers – vier

specifieke doelstellingen: i. het opheffen van resterende prudentiële belemmeringen voor grensoverschrijdende IBPV's; ii. het zorgen voor goede governance en goed risicobeheer; iii. het verstrekken van duidelijke en relevante informatie aan de deelnemers en pensioengerechtigden; en iv. het ervoor zorgen dat de toezichthouders over de noodzakelijke instrumenten beschikken om hun taken te vervullen.

4.3. Operationele doelstellingen

Er zijn acht operationele doelstellingen vastgesteld om de specifieke doelstellingen te bereiken. De resterende prudentiële belemmeringen kunnen worden opgeheven door de extra vereisten voor grensoverschrijdende IBPV's af te schaffen en door definities en procedures voor grensoverschrijdende activiteiten te verduidelijken. Betere governance kan worden bereikt met drie complementaire en wederzijds versterkende operationele doelstellingen: i) ervoor zorgen dat IBPV's professioneel worden beheerd; ii) documentatie betreffende risicobeheer vereisen; en iii) de activa tegen operationeel risico beschermen. De informatieverstrekking aan de deelnemers kan duidelijker en doeltreffender worden gemaakt door jaarlijks een eenvoudige staat met essentiële informatie over de pensioenuitkeringen te verstrekken. Er kan voor worden gezorgd dat de toezichthouders over de noodzakelijke instrumenten beschikken om effectief toezicht uit te oefenen op de IBPV's door hen nieuwe bevoegdheden toe te kennen met betrekking tot ketenoutsourcing en stresstesten en door ervoor te zorgen dat de toezichthouders over voldoende bevoegdheden beschikken om de naleving van de prudentiële en transparantievereisten te verzekeren.

Beleidsopties

4.4. Afschaffing van bijkomende vereisten voor grensoverschrijdende activiteiten

Bij het bekijken van de beschikbare beleidsopties moet het passende niveau en de passende focus van de verdere onderlinge aanpassing van de nationale wetgevingen worden beoordeeld. De onderzochte opties zijn:

Optie 1 – **Geen beleidwijziging**: verschillende kwantitatieve beleggingslimieten; stringentere regels voor de financieringsverplichting voor grensoverschrijdende IBPV's.

Optie 2 – **Afschaffing bijkomende vereisten van de richtlijn**: geen nationale kwantitatieve beleggingslimieten; dezelfde voorwaarden om volledige financiering voor grensoverschrijdende en binnenlandse IBPV's te herstellen.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. Optie 2 is de voorkeursoptie, omdat een effectieve aanpak van het probleem wijzigingen in het rechtskader vereist.

Toetsing van de beleidsopties aan de criteria effectiviteit, efficiëntie en coherentie

	Effectiviteit Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten	Efficiëntie	Coherentie
Optie 1	0	0	0
Optie 2	++	++	++

4.5. Verduidelijkingen van definities en procedures voor grensoverschrijdende activiteiten

Om deze operationele doelstelling te bereiken, zijn de volgende opties onderzocht:

Optie 1 – **Geen beleidswijziging**: er wordt vastgehouden aan onduidelijke definities en procedures voor grensoverschrijdende activiteiten (uiteenlopende interpretaties van de definities van grensoverschrijdende activiteiten, geen bepalingen inzake grensoverschrijdende overdrachten van pensioenregelingen, gebrek aan duidelijkheid over het toepassingsgebied van de prudentiële en sociaal- en arbeidsrechtelijke regels).

Optie 2 – **Richtsnoeren of aanbevelingen** voor betere handhaving en tenuitvoerlegging van de richtlijn.

Optie 3 – **Verduidelijking van definities en procedures voor grensoverschrijdende activiteiten in de richtlijn**.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. De voorkeur gaat uit naar optie 3 omdat hiermee de door de belanghebbenden aangewezen problemen effectief worden opgelost en werkgevers die zich in het buitenland bij een IBPV willen aansluiten er economisch voordeel van zouden hebben.

	Effectiviteit Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten	Efficiëntie	Coherentie
Optie 1	0	0	0
Optie 2	0	--	0
Optie 3	++	++	++

4.6. Ervoor zorgen dat IBPV's professioneel worden beheerd

Om deze operationele doelstelling te bereiken, zijn de volgende opties onderzocht:

Optie 1 - **Geen beleidswijziging**: één governancefunctie (actuariële functie) voor toegezegde-uitkeringsregelingen en hybride regelingen en geen functies voor toegezegdepremieregelingen.

Optie 2 – Toevoegen van een risicobeheer- en een interne-auditfunctie: drie governancefuncties voor toegezegdpensioenregelingen en hybride regelingen en twee functies voor toegezegdepremieregelingen.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. Optie 2 geniet de voorkeur omdat de bescherming van deelnemers en pensioengerechtigden wordt verbeterd door rekening te houden met de uiteenlopende grootte en aard van IBPV's, terwijl de administratieve last voor IBPV's en bijdragende instellingen niet buitensporig wordt verhoogd.

Toetsing van de beleidsopties aan de criteria effectiviteit, efficiëntie en coherentie

	Effectiviteit		Efficiëntie	Coherentie
	Meer veiligheid	Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten		
Optie 1	0	0	0	0
Optie 2	++	+	+	++

4.7. Documentatie van risicobeheer vereisen

Om deze operationele doelstelling te bereiken, zijn de volgende opties onderzocht:

Optie 1 – **Geen beleidswijziging:** IBPV's voeren geen systematische zelfbeoordeling van hun risicoprofiel uit en delen die beoordeling niet aan hun toezichthouder mee.

Optie 2 – **Een rapport risico-evaluatie voor pensioenen (REP) invoeren om de eigen risicobeoordeling van de IBPV te documenteren en in het kader daarvan kwalitatieve beschrijvingen vereisen van vier essentiële elementen die de financieringspositie bepalen** i) expliciete waardering van de marge voor nadelige afwijking van de best mogelijke schatting als risicobuffer bij de berekening van de technische voorzieningen; ii) kwalitatieve evaluatie van de ondersteuning door bijdragende instellingen waartoe de IBPV bij een financieringstekort toegang heeft; iii) beschrijving van veiligheidsmechanismen die voor de IBPV's beschikbaar zijn bij een financieringstekort, zoals gemengde uitkeringen, discretionaire uitkeringen of uitkeringsverminderingen ex-post; en iv) kwalitatieve evaluatie van de operationele risico's voor alle regelingen. Het REP wordt aan de toezichthouder meegedeeld.

Optie 3 – **Zoals optie 2 plus gemeenschappelijke rapportage betreffende nationale solvabiliteitsregels:** toegezegd pensioenregelingen en hybride regelingen ertoe verplichten aan de toezichthouder in een gemeenschappelijk formaat volgens de nationale vereisten de waarde van hun activa en passiva te rapporteren en hen ertoe verplichten in voorkomend geval mechanismen voor aanpassing van de veiligheid en uitkeringen te kwantificeren.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. De opties 2 en 3 zouden beide de governance van IBPV's verbeteren. Maar de voorkeur gaat uit naar optie 2 omdat deze naar verwachting efficiënter zal zijn voor de werkgevers/IBPV's, omdat zij: i) de IBPV's voldoende ruimte laat hun specifieke situatie te beschrijven op een manier waardoor de aard, omvang en complexiteit van hun activiteiten tot uitdrukking komt; en ii) naar verwachting aanzienlijk minder kostbaar zal zijn dan optie 3.

Toetsing van de beleidsopties aan de criteria effectiviteit, efficiëntie en coherentie

	Effectiviteit		Efficiëntie	Coherentie
	Meer veiligheid	Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten		
Optie 1	0	0	0	0
Optie 2	+	+	+	+

Optie 3	++	+	-	+

4.8. De activa tegen operationeel risico beschermen

Om deze operationele doelstelling te bereiken, zijn de volgende opties onderzocht:

Optie 1 – **Geen beleidswijziging:** De IBPV's zijn niet verplicht een bewaarder aan te wijzen; geen bepalingen betreffende de functies bewaarneming van en toezicht op activa.

Optie 2 – **Versterken van de functies bewaarneming van en toezicht op activa;** dit betekent dat i) financiële instrumenten het voorwerp moeten zijn van gepaste zorgvuldigheid en bescherming; ii) registers moeten worden bijgehouden om op ieder tijdstip en onverwijld alle activa te kunnen vaststellen; iii) alle noodzakelijke maatregelen moeten worden genomen om alle belangenconflicten of onverenigbaarheid te vermijden; iv) bewaarders of trustees de aanwijzingen van de IBPV moeten uitvoeren, tenzij deze in strijd zijn met de toepasselijke nationale en/of EU-voorschriften; v) ervoor gezorgd moet worden dat bij transacties waarbij de activa van IBPV's betrokken zijn, de tegenwaarde hen binnen de gebruikelijke termijnen wordt voldaan; en vi) dat ervoor gezorgd moet worden dat inkomsten uit activa worden behandeld overeenkomstig alle nationale en/of EU-voorschriften

Optie 3 – **Versterken van de functies bewaarneming van en toezicht op activa en verplichte aanwijzing van een bewaarder door alle IBPV's:** zoals optie 2, maar aanwijzing van een bewaarder is verplicht.

Optie 4 – **Versterken van de functies bewaarneming van en toezicht op activa en verplichte aanwijzing van een bewaarder voor zuivere toegezegdepremiereregelingen:** zoals optie 3, maar aanwijzing van een bewaarder is verplicht voor zuivere toegezegdepremiereregelingen.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. Optie 4 geniet de voorkeur omdat deze naar verwachting ertoe zal bijdragen dat de werknemers op evenredige wijze hun voordeel zullen doen met een betere governance doordat onnodige dubbele bescherming tegen operationeel risico wordt vermeden.

Toetsing van de beleidsopties aan de criteria effectiviteit, efficiëntie en coherentie

	Effectiviteit		Efficiëntie	Coherentie
	Meer veiligheid	Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten		
Optie 1	0	0	0	0
Optie 2	+	0	-	0
Optie 3	++	0	--	++
Optie 4	++	0	+	++

4.9. Een jaarlijkse pensioenuitkeringenstaat beschikbaar stellen

Om deze operationele doelstelling te bereiken, zijn de volgende opties onderzocht:

Optie 1 – **Geen beleidswijziging**: meestal wordt op verzoek algemene informatie over de regeling verstrekt; persoonlijke informatieverstrekking is beperkt; geen verplichte informatieverstrekking vóór inschrijving en geen gemeenschappelijke template.

Optie 2 – **Gepersonaliseerde informatie voor alle stadia**: eenmaal per jaar wordt algemene en persoonlijke informatie verstrekt; verplichte informatieverstrekking vóór inschrijving, maar geen gemeenschappelijke template.

Optie 3 – **Gestandaardiseerde jaarlijkse pensioenuitkeringenstaat (PBS) voor alle stadia**: zoals optie 2 maar zonder gemeenschappelijke template. Een korte en gestandaardiseerde jaarlijkse PBS zou zowel gepersonaliseerde als algemene informatie over de pensioenregeling bevatten. De PBS zou worden opgemaakt volgens een standaard template van twee bladzijden die door de EIOPA in een gedelegeerde handeling wordt verfijnd. De PBS zou de eerste laag zijn in een moderne gelaagde communicatieaanpak, waardoor de nationale specificiteit grondig in opeenvolgende lagen kan worden beschreven.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. Optie 3 is de voorkeursoptie, omdat hierdoor de deelnemers en uitkeringsgerechtigden over een gepersonaliseerd overzicht van hun rechten en aanspraken kunnen beschikken.

Toetsing van de beleidsopties aan de criteria effectiviteit, efficiëntie en coherentie

	Effectiviteit		Efficiëntie	Coherentie
	Verstrekken van duidelijke en relevante informatie	Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten		
Optie 1	0	0	0	0
Optie 2	+	-	+	+
Optie 3	++	++	+	++

4.10. Zorgen voor toezicht op ketenoutsourcing en de mogelijkheid om stresstests te vereisen

Om deze operationele doelstelling te bereiken, zijn de volgende opties onderzocht:

Optie 1 – **Geen beleidswijziging**.

Optie 2 – **Toezichthouders jegens onderaannemers dezelfde bevoegdheden als jegens dienstverleners verlenen en de mogelijkheid om stresstests te vereisen**; geen harmonisatie van toezichtsrapportage.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. Optie 2 geniet de voorkeur omdat deze de veiligheid zou vergroten voor deelnemers en uitkeringsgerechtigden door middel van beter toezicht op de IBPV's, en de toezichthouders over passende instrumenten zouden beschikken om hun werk te verrichten.

Toetsing van de beleidsopties aan de criteria effectiviteit, efficiëntie en coherentie

	Effectiviteit	Efficiëntie	Coherentie

	Meer veiligheid	Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten		
Optie 1	0	0	0	0
Optie 2	++	+	++	++

4.11. Zorgen voor toezicht op de vereisten inzake governance en transparantie

Om deze operationele doelstelling te bereiken, zijn de volgende opties onderzocht:

Optie 1 – **Geen beleidswijziging.**

Optie 2 – **Toezichthouders bevoegd maken om toezicht uit te oefenen op de voorgestelde vereisten inzake governance en transparantie;** geen harmonisatie van toezichtsrapportage.

De tabel hieronder bevat een samenvatting van de analyse van de beleidsopties. Optie 2 is te verkiezen omdat hierdoor de toezichthouders effectief toezicht op de IBPV's kunnen uitoefenen dat coherent is met andere financiële sectoren in de EU.

Toetsing van de beleidsopties aan de criteria effectiviteit, efficiëntie en coherentie

	Effectiviteit		Efficiëntie	Coherentie
	Meer veiligheid	Bevorderen van grensoverschrijdende activiteiten		
Optie 1	0	0	0	0
Optie 2	++	+	++	++

5. ANALYSE VAN DE VOORNAAMSTE EFFECTEN VAN DE VOORKEURSBELEIDSOPTIES

Hoewel het voorgestelde optreden op korte termijn aanpassingskosten met zich meebrengt, zal het hele pakket voorkeursopties naar verwachting tegen de kosten op middellange tot lange termijn opwegen.

5.1. Economische voordelen

Voor werknemers

Het voorstel zal naar verwachting significante economische voordelen bieden aan werknemers. Betere governance zal waarschijnlijk het voor risico gecorrigeerde rendement van beleggingen vergroten, hetgeen ertoe zal bijdragen dat efficiënte resultaten in termen van pensioeninkomen of -bijdragen worden gerealiseerd. Dankzij betere communicatie zullen de particulieren beter geïnformeerd beslissingen nemen over hun pensioenfinanciering. Grensoverschrijdende IBPV's zullen waarschijnlijk voor extra efficiëntieverbeteringen en schaafeffecten voor kleine personeelsgroepen zorgen, en voor mobiele werknemers zou één loket kunnen worden opgezet voor hun pensioenregeling.

Voor werkgevers

Het voorgestelde optreden zal naar verwachting werkgevers ten goede komen en deze voordelen kunnen zelfs nog meer uitgesproken zijn voor kleine en middelgrote ondernemingen en multinationals:

Kleine of lokale ondernemingen kunnen kosten besparen door tot een bestaande IBPV toe te treden. Beter bestuurde en efficiëntere IBPV's zullen naar verwachting voor lastenverlichting voor hun bijdragende instelling zorgen. Bovendien kunnen kleine of lokale ondernemingen indien er geen diepe en efficiënte IBPV-markt bestaat hun voordeel ermee doen zich bij een bestaande IBPV in het buitenland aan te sluiten in plaats van er lokaal een op te richten. IBPV's die gevestigd zijn in lidstaten met gevestigde pensioenexpertise kunnen immers hun diensten tot bijdragende instellingen in andere lidstaten uitbreiden. Er zijn de diensten van de Commissie recente gevallen bekend waarbij de sociale partners van kmo's die actief waren in de ene lidstaat, voornamelijk omdat het product niet beschikbaar was op de lokale markt, het voornemen hadden een IBPV op te richten in een andere lidstaat.

Talrijke multinationals beheren een internationaal lappendeken van lokale pensioenfondsen. Dit verhoogt de complexiteit, hetgeen leidt tot minder transparantie, verborgen risico's, inconsistenties en inefficiënties. Ondernemingen kunnen dit vermijden door lokale pensioenfondsen tot één IBPV te fuseren.

Voor kmo's:

IBPV's zijn formeel gezien geen kmo's omdat hun activa over het algemeen de drempel overstijgen. Vele zijn echter kleine financiële instellingen. Het vereenvoudigen van grensoverschrijdende definities en procedures zal waarschijnlijk voor kleine IBPV's nog voordeliger zijn dan voor grote IBPV's omdat zij minder financiële capaciteit hebben om transactiekosten te absorberen. Bijdragende instellingen die kmo's zijn, met inbegrip van groepen kmo's, zullen profiteren van gemakkelijkere toegang tot IBPV's die reeds op buitenlandse markten gevestigd zijn en zullen daardoor de initiële markttoetredingskosten grotendeels vermijden en van de wet van de grote getallen profiteren.

Voor toezichthouders

De nieuwe regeling zal waarschijnlijk meer toezichtsmiddelen vereisen. De mate waarin dit een wijziging in de kosten voor toezichthouders weerspiegelt, hangt sterk af van de reeds bestaande nationale regelingen, die misschien reeds de middelen hebben om zich op de kwaliteit van het toezicht op de IBPV's te richten.

Voor de begrotingen van de lidstaten

Het voorgestelde optreden zal naar verwachting twee positieve gevolgen voor de begrotingen van de lidstaten hebben. Allereerst zullen goed bestuurde IBPV's en een diepere markt voor IBPV's de particuliere bedrijfspensioenvoorziening versterken. Daardoor verlicht op zijn beurt de druk op de wettelijke regelingen. De lidstaten die het meest hun voordeel zullen kunnen doen, zijn die waar de IBPV-markt klein is in verhouding tot de omvang van hun economie. In de tweede plaats zullen goed geïnformeerde particulieren naar verwachting betere beslissingen over hun pensioensparen kunnen nemen wanneer zij jong zijn. Dit voorstel zal als zodanig waarschijnlijk leiden tot een situatie waarin

beter geïnformeerde burgers de wettelijke pensioenstelsels minder onder druk zetten, hetgeen bevorderlijk is voor de budgettaire houdbaarheid.

5.2. Sociale voordelen

Het voorstel zal naar verwachting een significant positief sociaal effect sorteren. Ten eerste wordt de vraag naar een financieel product grotendeels gedreven door vertrouwen en rendement. Het voorgestelde optreden zal bedrijfspensioenvoorzieningsproducten efficiënter en veiliger maken. Het zal derhalve waarschijnlijk tot de verhoging van de dekkingsgraad van het aanvullende particuliere pensioensparen bijdragen, waardoor de sociale bescherming en de inkomensgelijkheid in een snel vergrijzende samenleving zullen worden versterkt. In de tweede plaats zal het publiek door verhoogde veiligheid en bewustmaking middels doeltreffender informatieverstrekking beter geïnformeerd zijn over het pensioengat. Dit stimuleert particulieren om goed geïnformeerd beslissingen te nemen over het bedrag van de besparingen die nodig zijn voor een toereikend pensioen en de keuze van beleggingen om efficiënt te sparen. In de derde plaats zal het gemeenschappelijk formaat van de PBS waarschijnlijk de werking van de arbeidsmarkt ondersteunen voor mensen die in verschillende lidstaten werken. Ten slotte zal meer transparantie de sociale partners helpen het management van de IBPV's aan grotere discipline te onderwerpen waardoor het voor risico gecorrigeerde beleggingsrendement kan toenemen.

5.3. Milieuvoordelen

Het voorgestelde optreden zal naar verwachting geen significante directe impact op het milieu hebben.

5.4. Kosten

De verwachte kosten van het voorgestelde optreden behelzen een stijging van de administratieve last, hoofdzakelijk in de vorm van eenmalige aanpassingskosten op korte termijn, en iets hogere terugkerende kosten in het nieuwe stelsel. Blijkens een raming door de IBPV-branche van de administratieve last zullen naar verwachting drie elementen het duurst zijn. Met het voorgestelde optreden worden de twee meest kostbare elementen vermeden door rekening te houden met evenredigheid in de zin dat de IBPV's niet verplicht zijn in het REP gemeenschappelijke kwantitatieve financieringselementen te rapporteren en dat zij de governancefuncties tot twee kunnen verminderen. Toegezegdepremieregelingen zullen in sommige lidstaten naar verwachting bijkomende kosten met zich meebrengen als gevolg van de aanwijzing van een bewaarder.

5.5. Sociaal-economische effecten

Het voorgestelde optreden zal naar verwachting geen significante directe macro-economische impact hebben, hoewel drie indirecte voordelen kunnen worden verwacht. Allereerst zullen goede governance en goed risicobeheer van IBPV's naar verwachting hun rol versterken als langetermijnbeleggers in de Europese economie door een buitensporige focus op risicorendementsprofielen op korte termijn te vermijden. In de tweede plaats zullen beter presterende en veiligere pensioenproducten naar verwachting ook de motivatie van het personeel vergroten en de arbeidsproductiviteit positief beïnvloeden. In de derde plaats zullen efficiëntere bedrijfspensioenen in termen van het bereiken van een hoger niveau van voor risico gecorrigeerd

rendement op de activa aan de ondersteuning van de koopkracht van de gepensioneerde bevolking bijdragen.

5.6. Impact op derde landen

Het voorgestelde optreden heeft geen betrekking op een beleidsgebied waarop internationale regelgevingsbenaderingen bestaan. Het zal naar verwachting geen significante directe impact op derde landen hebben.

5.7. Overzicht van kosten en baten

De baten van het pakket voorkeursopties zijn vooral van economische en sociale aard gezien het belang van een toereikend en duurzaam pensioensysteem in een vergrijzende economie.

Hoewel het voorgestelde optreden aanpassingskosten op korte termijn met zich meebrengt, zullen de baten van het hele pakket voorkeursopties naar verwachting tegen de kosten opwegen. De financiële vooruitgang voor de werknemers zal naar verwachting significant zijn. De werkgevers kunnen verwachten schaalvoordelen te zullen realiseren en kunnen ten minste een deel van de bijkomende administratieve last op pensioenregelingdeelnemers en gerechtigden afwentelen. Al met al zal het voorgestelde optreden waarschijnlijk waarde creëren in een vergrijzende economie. Het kan tot het bereiken van een hoger sociaal resultaat bijdragen zonder de economische groei te ondermijnen.

6. MONITORING EN EVALUATIE

De diensten van de Commissie zullen een implementatieplan opstellen waarin de volgende acties zullen worden bekeken: vergaderingen met de lidstaten, uitwisseling van beste praktijken onder alle lidstaten, opleidingsprogramma's die zich tot de nationale autoriteiten richten. Een vooronderzoek door de EIOPA gevolgd door een evaluatieverslag van de Commissie zou eveneens worden bekeken en beoogd.

De evaluatie van de effecten van de voorkeursbeleidsopties zal worden uitgevoerd om na te gaan in welke mate de verwachte impacten werkelijkheid worden. Daarom moet een evaluatie ex-post van de toepassing van de herziene richtlijn plaatsvinden vijf jaar na de aanneming van de richtlijn. Deze zal de vorm aannemen van een verslag van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité. Zij kan, zo nodig en in het licht van de ontwikkelingen, vergezeld gaan van beleidsaanbevelingen of voorstellen tot wijziging van deze richtlijn. De EIOPA verzamelt de kwalitatieve en kwantitatieve gegevens. Ook zal de Stakeholdergroep bedrijfspensioenen van de EIOPA worden geraadpleegd en ook de gebruikersgroep financiële diensten van de Commissie kan bij het overleg worden betrokken. Een Eurobarometer-enquête en een losse enquête onder de IBPV's, werkgevers, deelnemers en uitkeringsgerechtigden zal eveneens worden meegenomen. De werkgevers zouden kunnen worden benaderd met vragen over eventuele problemen met het opzetten van pensioenregelingen in het buitenland. Betere informatieverstrekking door de IBPV's in termen van kwantiteit (d.w.z. verhoogd aantal staten of verslagen) en kwaliteit van de bekendgemaakte informatie zouden indicatoren zijn van betere transparantie. Wat governance betreft zou de toename van specifieke vereisten voor functies

worden beoordeeld. Voor grensoverschrijdende voorziening zou met het aantal grensoverschrijdende IBPV's rekening worden gehouden.